

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติมีว่า "เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า" เด็กก็เป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ "เด็กไทยคือหัวใจของชาติ" ข้อความเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า เด็กคือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ ฉะนั้นแนวทางที่จะตอบสนอง ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้ใหญ่จะต้องมีความเข้าใจเด็ก รู้ขั้นตอนการพัฒนาเด็ก เด็กจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ดี ไม่เกิดความขัดแย้ง และคับข้องใจ เพราะถ้าสิ่งแวดล้อมไม่ดีอาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ผิด ๆ ไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคม เช่น เกเร ก้าวร้าว ซึ่งอาจจะสายเกินไปที่จะแก้ไขให้เขาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ เราจึงควรร่วมมือกันเพื่อป้องกันไม่ให้ปัญหานี้เกิดขึ้น

การที่เด็กจะเป็นผู้ที่สมบูรณ์พร้อมกันไปทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมไปถึงการเป็นผู้ใหญ่ที่ดีนั้นจะต้องเริ่มกันตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะก่อนวัยเรียนถึงที่ศูนย์ สุขุมสวัสดิ์ (2523 : 3) โทกล่าว่าควรเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในวัยนี้เปรียบเสมือนการตอกเสาเข็มที่ลึกและมั่นคงก่อนก่อสร้างตึกสูง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ตึกโค่นลงมาภายหลัง เด็กในช่วงก่อนวัยเรียนนี้เป็นวัยที่มีความสำคัญต่อชีวิตอย่างยิ่ง เป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว มีความสนใจและอยากรู้อยากเห็น เป็นช่วงอายุที่มีความละเอียดอ่อน เป็นวัยทองของชีวิต (เยาวพา เกษคุปต์ 2523 : 44) จากรายงานการศึกษาทางชีววิทยาลำไส้ของมูลนิธิเพื่อพัฒนาเด็กเล็กในประเทศไทยชี้ให้เห็นว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 เดือน เซลล์สมองได้พัฒนาไปถึง 50% ก่อจาก 6 เดือนถึง 3 ขวบ ก็จะพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 20 - 30% เซลล์สมองของมนุษย์ภายในอายุ 3 ขวบ จึงมีอัตราที่พัฒนาเร็วมาก ในระยะที่ยังเป็นเด็กอยู่นี้ถ้าหากได้รับการ

ส่งเสริมพัฒนาการ ไปตามขั้นตอนอย่างเพียงพอแล้ว ผลที่ตามมาก็คือ เด็กจะมีความ
มั่นใจในตนเองและมีความมั่นคงทางจิตใจ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม
รอบตัว สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมี
สุขภาพจิตสมบูรณ์ ฉะนั้นถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้มีพัฒนาการอย่างดีและเหมาะสม
ถูกต้องทุก ๆ ด้าน ก็จะเป็นพื้นฐานที่มั่นคงพร้อมที่จะเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น และพอ
เนื่องไปถึงการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพดีในอนาคต ปัญหาในเรื่องของการเรียนรู้ การ
เสริมสร้างสติปัญญา ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยม สังคม ก็จะลดน้อยลง

ปัจจุบันหน่วยราชการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษา
ธิการ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ
ของเด็กก่อนวัยเรียนหันมาเอาใจใส่ดูแลอย่างกว้างขวาง โดยเปิดบริการศูนย์เด็กเพื่อ
ให้เด็กได้มีพัฒนาการในลักษณะที่พึงประสงค์ สนองคอบคอบธรรมชาติและความต้องการ
ของเด็กก่อนวัยเรียน ยิ่งไปกว่านั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยัง
ได้มีแนวนโยบายจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งกำหนดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา
การศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) คือ

1. เร่งรัดและสนับสนุนให้ชุมชนร่วมรับภาระกับหน่วยงานของรัฐในการ
อบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน โดยมุ่งกระจายไปยังชนบท ท้องถิ่นที่ห่างไกลและแหล่ง
เสื่อมโทรม สำหรับชั้นเด็กเล็กให้เน้นการจัดในท้องถิ่นที่นักเรียนส่วนใหญ่พูดภาษาถิ่นที่
บ้านให้ทั่วถึง ภายในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ส่วนการอนุบาลรัฐจะทำเป็นตัวอย่าง
และการวิจัยเท่านั้น

2. ปรับปรุงคุณภาพการจัดการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน โดยจัด
กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย โภชนาการ สติปัญญา บุคลิกภาพและจริยธรรม เป็น
การเตรียมความพร้อมของเด็กที่จะเข้าสู่ระบบการศึกษาและสังคม

3. วิจัยและพัฒนารูปแบบ กำหนดมาตรฐานการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
และอบรมผู้ดูแลเด็กให้สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ถึงแม้ว่าแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 จะได้กำหนดไว้ในระบบการศึกษาว่า ให้มีการศึกษาก่อนวัยเรียนตามที่กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่รัฐบาลก็ไม่สามารถจัดการศึกษาก่อนวัยเรียนให้มีปริมาณและคุณภาพสูงกว่า ที่เป็นมาได้ (บรรจง ชูสกุลชาติ 2525 : 5) ตามตัวเลขทางสถิตินั้น เด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุระหว่าง 4 - 6 ปี ในประเทศไทยของเรามีถึงสี่ล้านคนเศษ จากจำนวนประชากรทั้งประเทศ ประมาณสี่สิบล้านคนเศษ เด็กก่อนวัยเรียนจำนวนสี่ล้านคนเศษนี้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนที่มีชั้นเด็กเล็กเพียงสามแสนคนเศษ ประมาณร้อยละ 7 ของจำนวนเด็กในกลุ่มอายุดังกล่าว แสดงให้เห็นโดยเด่นชัดว่า การศึกษาก่อนวัยเรียนจัดได้น้อยอย่างน่าใจหาย และพอจะมองเห็นได้ว่า การศึกษาก่อนวัยเรียนที่รัฐจัดให้ในเวลานี้นั้น จัดให้เด็กที่อาศัยอยู่ในเมืองมากกว่าเด็กที่อยู่ในชนบท นักเรียนที่เข้าเรียนส่วนมากเป็นบุตรพ่อค้า ข้าราชการ ส่วนบุตรของชาวนาไรชาวนา ชาวสวน และกรรมกรนั้น จะมีโอกาสเข้าเรียนได้น้อยมาก เด็กส่วนใหญ่ที่อยู่ตามชนบท ฐานะยากจนไม่มีโอกาสได้เข้ารับบริการในการเตรียมประสบการณ์ก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาเลย เมื่อเด็กเหล่านี้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ทำให้มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ถึงผลการวิจัยที่พบว่า การที่เด็กได้เรียนชั้นอนุบาลจะช่วยให้ผลการเรียนในระดับประถมศึกษาสูงกว่าเด็กที่ไม่เคยผ่านการเรียนในระดับอนุบาล (รายงานการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพของการประถมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 170)

อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่มีชนบทห่างไกลเป็นบริเวณกว้าง เด็กที่อยู่ตามชนบทห่างไกลนั้น ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้เข้ารับบริการ-เพื่อเตรียมตัวเรียนในระดับประถมศึกษา ดังนั้นเมื่อเด็กเหล่านี้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจึงทำให้ผลการเรียนของเด็กอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถึงแม้องค์การยูนิเซฟร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้เข้าไปทำวิจัย เพื่อหาแนวทางและวิธีการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามหลักพัฒนาการ แต่ก็ยังไม่เพียงพอจำนวนวันของเด็กที่ขาดโอกาสเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องอยู่ที่เด็กจะคงอยู่ในความดูแลของบุคคลากรจนกว่าจะมีอายุถึงเกณฑ์เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ในช่วงนี้พ่อแม่ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลอย่างมาก เพราะเป็นวัยที่อยู่ใกล้ชิดเด็กตลอดเวลา เป็นผู้รับ

หน้าที่โดยตรงในการอบรมเลี้ยงดูลูกหลานของคน (เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรม
การสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 1-5 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2524 : 8)

แพทย์หญิงสุภา มาลากุล ๓ พฤษภาคม (2526) ได้กล่าวว่า พ่อแม่เป็นเบา
หล่อหลอมของลูกได้เป็นอย่างดี เด็ก ๆ ไม่ว่าจะไร้อิทธิพลแต่กำเนิด ดังนั้นจึงจำเป็นต้อง
อาศัยการอบรมสั่งสอนให้เข้าใจ เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ให้มีสุขภาพที่
สมบูรณ์แข็งแรง รอค้นจากโรคภัยไข้เจ็บ มีพัฒนาการที่เป็นไปตามธรรมชาติของเด็ก
นอกจากนั้นควรอบรมสั่งสอนเด็กให้ประพฤติปฏิบัติให้เรียบร้อย สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน
สังคมปัจจุบันอย่างมีความสุข ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่โดยตรงที่สำคัญที่สุดของครอบครัวที่
จะช่วยให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป และแพทย์หญิงสุภา มาลากุล ๓ พฤษภาคม
(2519 : 42) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดาที่มีต่อ
สุขภาพกายและจิตของเด็กว่า " เราทุกคนต่างก็มุ่งหวังที่จะได้เห็นอนาคตแห่งลูกของเรา
แจ่มใส รุ่งเรืองด้วยกันทั้งนั้น ต่างก็ช่วยขยับให้พร แทะหนุนอยู่ในเบาะให้เป็นผู้ประสบ
ความสำเร็จในชีวิต ต้องการให้มีสติปัญญาเฉียบแหลม มีบุคลิกภาพอันเหมาะสม มีสุขภาพ
กายและจิตที่สมบูรณ์ สุขภาพทางกายที่สมบูรณ์ได้มาแต่ไหนแต่ไรย่อมได้มาแต่การอบรม
เลี้ยงดูอันถูกต้องตามหลักสุขวิทยาหรือมีไซ บุคลิกภาพอันเหมาะสมก็ถูกกันย่อมได้มาแต่
การเจริญเติบโตของจิตใจ อารมณ์อันเป็นไปตามหลักธรรมชาติและหลักสุขวิทยานั้นเอง"
จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองหรือพ่อแม่มีอิทธิพลสำคัญเหนือการเจริญเติบโตของเด็กมาก
พ่อแม่นอกจากจะถ่ายทอดคุณสมบัติต่าง ๆ ให้แก่เด็กโดยทางพันธุกรรมแล้ว ยังมีส่วน
สำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมให้เด็กได้เติบโตเจริญวัยไปในทางที่มีคุณภาพ
ของชีวิต กล่าวคือ กินดี อยู่ดี มีสุขทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และอยู่ในสังคมได้
อย่างมีความสุข มีความเฉลียวฉลาดและมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในการ
เรียนต่อไป

ในสมัยก่อนนั้นถือว่าการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่บุตร เป็นหน้าที่ของมารดาแต่
เพียงผู้เดียว เพราะบิดาถือว่าคนมีอำนาจในการปกครองบ้านและมีหน้าที่หารายได้มา
เลี้ยงครอบครัว จึงไม่มีเวลาในการเอาใจใส่ดูแลบุตรเท่าที่ควร แต่ปัจจุบันนี้ ค่านิยม
นั้นเปลี่ยนไป มารดาสามารถทำงานนอกบ้านหาเงินช่วยเหลือครอบครัวได้เท่าเทียมกับ

มิกา ฉะนั้นบทบาทของมิกาก็เปลี่ยนไปด้วย คือมิกาท้องใจเข้ามาช่วยดูแลเลี้ยงดู พร้อมทั้งอบรมบุตรมากขึ้น มิกาก็มีความสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรเท่า ๆ กับมารดา จากผลงานวิจัยของ กวง เกื่อน พันธุมนาวิน (2524) พบว่าทัศนคติของวัยรุ่นที่มีต่อมิกาเป็นหัวหน้านายอาจารย์ เจ็บป่วยทางกายและปัญหาทางจิตที่สำคัญในวัยรุ่นหลายประเภท แสดงถึงความสำคัญของมิกามีส่วนส่งเสริมหรือทำลายสุขภาพจิตและกายของลูก กวง เกื่อน พันธุมนาวิน (2522 : 22-23) ยังได้กล่าวถึงบทบาทของมิกาในการปลูกฝังแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในบุตรว่า มิกาคควรเลี้ยงดูบุตรให้พึ่งตนเอง ได้ตั้งแต่อายุยังน้อย ถ้ามิกายู่ใกล้ลูก ทำตัวเป็นเพื่อนที่ดีของลูกให้คำแนะนำมากกว่าออกคำสั่ง เลี้ยงดูลูกด้วยการให้ความอบอุ่น เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากกว่าแบบเผด็จการแล้วจะทำให้ลูกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและถ้าเล่านิทานที่มีคุณค่าให้ลูกฟัง รวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรในค่านิยมพยายามฟันฝ่าอุปสรรคก็จะให้ผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงบทบาทที่เป็นจริงของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี

นอกจากนี้กลุ่มมิกามารดาที่มีอายุต่างกันอาจจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกัน เนื่องจากลักษณะของบุคคลในวัยต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ถ้าช่วงอายุ 13-19 ปี เป็นวัยรุ่น จะมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์อ่อนไหวง่าย อุกมกสูง รักความเป็นอิสระ ช่วงอายุ 20-40 ปี เป็นวัยผู้ใหญ่ ซึ่งแบ่งออกได้อีกเป็น 2 ช่วง คือ อายุ 20-30 ปี จะมีความรับผิดชอบตนเองและต่อผู้อื่นด้วย และช่วงอายุ 31-40 ปี จะมีความเป็นผู้ใหญ่สมบูรณ์กว่าช่วงแรกที่บางคนอาจจะยังไม่เป็นผู้ใหญ่เต็มที่ ช่วงอายุ 41-60 ปี เป็นวัยกลางคนซึ่งถือเป็นวัยแห่งความสำเร็จสมบูรณ์ในชีวิตครอบครัว แต่เป็นช่วงที่ร่างกายเริ่มเสื่อมลงกำลังลง โรคภัยไข้เจ็บคุกคาม โรคประจำตัวมักจะปรากฏ ในช่วงนี้ ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและความแตกต่างของทั้งเพศและวัยของผู้ปกครอง จึงนำเพศและวัยของผู้ปกครองมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนตามเพศและวัยของผู้ปกครอง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีวัยต่างกันมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานีเท่านั้น
2. ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองซึ่งมีเด็กที่อยู่ในความดูแลเลี้ยงดู อายุระหว่าง 3-6 ปี
3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ผู้วิจัยจะเลือกศึกษาเฉพาะตัวแปรตามเพศและวัยของผู้ปกครองเท่านั้น
4. บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนศึกษาในด้านต่อไปนี้คือ
 - 4.1 บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย
 - 4.2 บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์
 - 4.3 บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม
 - 4.4 บทบาทในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่า การให้สัมภาษณ์ของผู้ปกครอง เป็นไปอย่างสุภาพความเป็นจริง
2. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่ามีความเชื่อถือได้ เพราะได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและนำไปทดลองใช้แล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของเด็กก่อนวัยเรียน ช่วงอายุ 3-6 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีในเขตพื้นที่โรงเรียนซึ่งยังไม่ได้เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก และไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 205 คน สุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 จักกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามรายงานผลการวิจัย โครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจักตามลักษณะการตั้งถิ่นฐาน การคมนาคมภายในท้องถิ่น ความสามารถพื้นฐาน อัตราส่วนของนักเรียนต่อครู โดยจักออกเป็น 5 กลุ่มอำเภอ

1.2 จากกลุ่มอำเภอ 5 กลุ่ม ในข้อ 1.1 สุ่มตัวอย่างแบบง่ายมาเพียงกลุ่มละหนึ่งอำเภอ

1.3 จากอำเภอที่สุ่มตัวอย่างประชากรได้ในข้อ 1.2 แต่ละอำเภอ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อเลือกกลุ่มโรงเรียนที่ยังไม่ได้เปิดสอนชั้นเด็กเล็ก และไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอละหนึ่งกลุ่มโรงเรียน

1.4 สสำรวจประชากรที่เป็นผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนซึ่งมีอายุระหว่าง 3-6 ปี ในเขตพื้นที่ตามข้อ 1.3 มีประชากรทั้งสิ้น 2,053 คน จึงสุ่มตัวอย่างประชากรมาร้อยละ 10 กระจายตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละกลุ่มโรงเรียนได้ตัวอย่างประชากร 205 คน แยกเป็นเพศชาย 100 คน เพศหญิง 105 คน สสำรวจได้ 3 ช่วงคืออายุ 20-30 ปี ได้ 69 คน อายุ 31-40 ปี ได้ 90 คน อายุ 41 ปีขึ้นไป ได้ 46 คน

2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสัมภาษณ์ผู้ปกครองมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เนื้อหาที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน โดยยึดตามหลักทฤษฎีพัฒนาการของเด็กคือ พัฒนาการทางกาย พัฒนาการทางอารมณ์ พัฒนาการทางสังคม และพัฒนาการทางสติปัญญา และความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครอง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา และสำนวนภาษาแล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทอจากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบใช้กับผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดอุบลราชธานีที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นชาย 11 คน หญิง 10 คน รวมเป็น 20 คน แล้วจึงนำมาแก้ไขให้เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ปกครองด้วยตนเอง ทั้ง 205 ฉบับ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ไต่จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แล้ววิเคราะห์หาค่าสถิติเบื้องต้น คือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนของผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างบทบาทของผู้ปกครองที่วัยต่างกัน โดยการวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว

คำจำกัดความ

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดาหรือมารดาที่มีความสำคัญกับเด็กในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบอบรมเลี้ยงดูเด็กที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี

เด็กก่อนวัยเรียน หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี ซึ่งไม่ได้เข้าเรียนในชั้นเด็กเล็กหรือไม่ได้เข้ารับบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทบาทในการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการปฏิบัติตนของผู้ปกครองในการเอาใจใส่ดูแลเลี้ยงดูเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบว่าผู้ปกครองมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุก ๆ ด้านมากน้อยเพียงใด
2. เป็นแนวทางให้ทางราชการได้จัดบริการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองโดยตรง เพื่อนำความรู้นั้นไปเสริมให้เด็กที่อยู่ในความปกครอง ได้มีพัฒนาการพร้อมกันไปทั้ง 4 ด้าน
3. เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานทางการศึกษาที่จะได้ข้อมูลจัดการบริการเด็กก่อนวัยเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กในทุก ๆ ด้าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย